

ETXERAT ELKARTEAREN HILABETEKARIA

2012ko
MAIATZA

Sarrera

634 presok osatzen dute egun Euskal Preso Politikoen Kolektiboa. 634 preso horiek 85 espetxetan sakabanatuta daude. Preso guzti hauetatik 8 soilik daude Euskal Herriko espetxetan, eta hauek ere 4 espetxetan sakabanatuta daude. Preso kopururik handiena Espainiako espetxeetan aurkitzen da, 473 preso politiko daude 47 espetxetan sakabanatuta. Frantziako espetxeetan 137 preso aurkitzen dira 30 espetxetan sakabanatuta. Preso bana daude Portugalen, Ipar Irlandan, Ingalaterran eta Mexikon. Eta honez gain, 11 preso daude etxean eta preso bat Frantziako Autun dago konfinatua.

Azken hilabete hau bereziki latza izan da sakabanaketa politikaren ondorioak jasan dituzten senideentzat. Apirileko azken asteburuan bederatzi senidek eta lagunek izan zituzten hiru istripu, eta laugarren bat ere gertatzeko zorian egon zen, baina zorionez ez zen ondorio larririk egon. Urteko lehen bost hilabete hauetan jada zazpi istripu izan dira. Sakabanaketa politikak senideon eta lagunon aurkako eraso zuzenak dira, izan ere, asteburuiro gure bizitzak arriskuan jartzera behartzen gaituzte, milaka kilometro errepidean eginez. Horregatik ezinbestekoa da sakabanaketa politika berehala amaitzea inongo baldintza eta xantaiarik gabe.

Bestalde, osasungintzaren arloan ere hilabete nahasia izan da honakoa. Hiru euskal preso politiko ospitaleratuak izan dira. Batetik, espetxeratze arinduan dagoen Ibon Iparragirre ondarrutarra ospitaleratu zuten epilepsia krisi baten ondorioz. Bestetik, Txema Olabarrieta bilbotarra ere ospitaleratua izan zen peritonitis baten ondorioz. Eta azkenik, Jose Ramon Martinez de Lafuente ere ospitalean egon da erretina higitze (desprendimiento de retina) bat dela eta.

Zoritxarrez hilabete honetan ere gure senide eta lagunen egoerak ez du hobera egin. Euren oinarri-oinarrizko eskubideak behin eta berriz urratuak izaten dira espetxeetan, eta jasaten dituzten neurrigabeko zigorrak, erasoak, jarrera bortitzak eta baldintza gogorrak oso ohikoak dira. Aipatu egoera hauetako bat da isolamendu edo bakartzearena. Euskal preso politikoen kasuan ohikoa bilakatu da bata besteengandik banatzea espetxe nahiz modulu desberdinetan. Eta zenbait kasutan isolamenduan ez egon arren presoak bakarrik daude, hau da, beste euskal preso politikorik gabe egoten dira. Hau gertatzen zaie une honetan hamaika euskal preso politikori, eta horien artean dago Txus Martin gaixo larria; bere gaixotasunagatik konfiantzazko norbaitekin egon beharko lukeen arren, kiderik gabe baitago. Egoera berean aurkitzen da Naia Lacroix senpertarra ere, eta hau salatzeko zazpi eguneko gose greba bat egin zuen, Zuhaitz Errastirekin batera. Biak Gradignango espetxean aurkitzen dira. Gose greba utzi zuten Naia Lacroixi beste espetxe batera mugituko zutela esan ziotelako. Beraiekin salaketarekin bat egiteko Fresnes, Villepinte, La Sante eta Lannemezan espetxeetan ere baraualdiak egin zituzten. Presoek euren eskubideak lortzeko muturreko egoera hauetan jarri behar izatea lotsagarria da, eta erantzuleei konpromisoak hartzeko eta egoera hauek aldatzeko exijitzen diegu.

Gure senide eta lagunen eskubideak errespetatuak izan behar dute, gaixotasun larri eta sendaezinak dituztenak aske egon behar dute, bizi osorako zigorrarekin amaitu behar dute eta zigorraren 2/3 eta 3/4 beteta dutenak kalean behar dute. Ez dugu ez baldintzari ezta xantaiarik ere onartzen, hau horrela izan behar du eta berehala izan behar du, gainera.

1. ESPETXEA ETA OSASUNA

Gure senide eta lagunek osatzen duten Euskal Preso Politikoen Kolektiboari espetxe politika berezitua aplikatzen zaio, eta horrek ondorio argiak ditu euren osasunean. Espetxeko arautegiak, espetxealdi luzeek, elikadurak, bakartze edo isolamenduaren aplikazio zorrotzak, osasun asistentzia desegokiak edota espetxeko egoerak presoek hainbat gaixotasun mota garatzea dakar. Zehazki, euskal preso politikoen %21,5 gaixorik daude, eta hamalau dira gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten presoak.

Maiatzean hiru euskal preso ospitaleratuak egon behar izan dute. Batetik, maiatzaren 6an espetxeratze arinduan aurkitzen den Ibon Iparragirre Burgoa preso ondarrutarra Basurtuko ospitaleko ZIUn ospitaleratua izan zen, epilepsia krisi baten ondorioz. Ospitalean medikazioaren bidez bere egoera kontrolatzea lortu zuten. Maiatzaren 8an jaso zuen alta ospitalean. Ibon Iparragirre GIB birusaren portadorea da, eta bere egoeraren larritasunagatik Basauriko espetxera ekarri zuten 2011ko irailean. Urrian ospitalean oso egoera larrian egon ondoren, etxera itzuli ahal izan zuen, bere zigorra espetxeratze arinduan betetzeko.

Bestetik, Txema Olabarrieta Bilboko preso maiatzaren 16an ospitaleratu zuten peritonitis baten ondorioz. Caceres II-ko espetxean aurkitzen den presoa sabeleko min handia zuela eta minari ezin eutsi zegoela, espetxetik ospitalera eraman zuten. Bertan peritonitis bat zuela eta ebakuntza bat egin zioten. Txema Olabarrieta ongi dago orain, eta senideekin egoteko aukera ere izan zuen ospitaleratuta egon zen aste horretan zehar.

Azkenik, Logroñoko espetxean aurkitzen den Jose Ramon Martinez de Lafuente Gasteizko presoa ospitalera eraman zuten maiatzaren 18an eta bertan ebakuntza bat egin zioten erretinaren higitze (desprendimiento de retina) bat dela eta. Ebakuntza ondo atera zen, eta senideekin egoteko aukera izan zuen. Maiatzaren 19an eraman zuten berriz ere espetxera. Espetxera itzulitakoan hamabost egunetan buruz behera egon behar izan du begiak zaintzeko. Jose Ramon Martinez de Lafuentek 27 urte daramatza espetxean, eta 197/2006 doktrina aplikatua du.

Bestalde, zoritxarrez gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten presoen egoera ez da aldatu. Are gehiago, asistentzia mediku egoki bat jasotzeko zailtasunak izatez dituzte, eta izugarrizko jazarpena jasaten dute. Horixe gertatu zaio Gotzone Lopez de Luzuriaga preso gaixo larriari. Gotzone Martuteneko espetxean dago, eta maiatzaren 15ean Ertzaintzak Donostiako hospitalera eraman zuen mamografia bat egitera. Kontsultaren unean, ertzainek kontsultaren barruan egon ez ezik, medikuak jarritako kortinatxoaren bestaldean egon nahi izan zuten, hau da, presoaren aurre aurrean, guztia ikusten. Gotzone Lopez de Luzuriagak ez zuen baldintza hori onartu, eta mamografia egin gabe geratu behar izan zuen. Hau salatzeko Arartekoari kexa bat aurkeztu diote Gotzoneren abokatuek, jarrera aldatu eta probak era duin eta normalizatu batean egin ahal izateko.

Gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten presoen muturreko larritasuna dela eta, inongo baldintzarik gabe kalean egon beharko lukete. Beharrezkoa da espetxean bermatzen ez den asistentzia mediku egokia jasotzeko. Kasu hauetan, gainera, bere inguru afektiboaren hurbiltasuna ere beharrezkoa da jarraipena zein tratamendua bermatzeko.

Gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten 14 preso politikoak:

Iñaki ERRO ZAZU (Iruñea) - ESPETXEA: Almeria. 1960an jaioa. 1987an atxilotua. Miokardioko Bihotzeko Akutua (kateterismoa: stent hodi batean), eskuineko aldakako protesia, belauneko artroskopia, Protusio diskala, Hiperkolesterolemia, Koxartrosia.

JosetxoARIZKUREN RUIZ (Iruñea) - ESPETXEA: A Lama (A Coruña). 1958an jaioa. 1999an atxilotua. Kardiopatia iskemiko larria. Kateterismoa:Stent hodi batean.

Isidro GARALDE BEDIALAUNETA (Ondarroa) - ESPETXEA: Puerto I (Cádiz). 1951ean jaioa. 1985ean atxilotua. Miokardioko Bihotzeko Akutua-Kardiopatia iskemikoa- (SCASEST erakoa) Prostatako hiperplasia benignoa, Kataratak.

Jose Ramon LOPEZ DE ABETXUKO LIKINIANO (Gasteiz) - ESPETXEA: Villabona (Asturias). 1949an jaioa. 1989an atxilotua. Bradikardia sintomatikoa. Fibrilazio aurikularra, Prostatako adenoma.

Josu URIBETXEBERRIA BOLINAGA (Arrasate) - ESPETXEA: Mansilla (León). 1955ean jaioa. 1997an atxilotua. Giltzurruneko minbizia.

Gotzone LOPEZ DE LUZURIAGA FERNANDEZ (Agurain) - ESPETXEA: Martutene. 1959an jaioa. 1989an atxilotua. Bularreko minbizia.

Jose Angel BIGURI CAMINO (Menagarai) - ESPETXEA: Martutene. 1955ean jaioa. 1989an atxilotua. Prostatako adenokartzinoma (minbizia).

Inmaculada BERRIOZABAL BERNAS (Zegama/Elorrio) - ESPETXEA: A Lama (Pontevedra). 1951ean jaioa. 2009an atxilotua. Psoriasi artropatia, Diabetesa (DM-II), Diabetes oina, hipertentsioa, azkazaletako psoriasia, Asma bronkiala, belaunetako protesia.

Gari ARRUARTE SANTA CRUZ (Hernani) - ESPETXEA: Almeria. 1980an jaioa. 2003an atxilotua. Espondilitis ankilosantea (Espondiloartropatia HLA-B27 +). Artralgiak beheko gorpuz adarretan. Errotula Kondropatia. Uveitis 2 episodio. Aldebiko sakroilitisa.)

Iñaki ETXEBERRIA MARTIN (Iruñea) - ESPETXEA: Topas (Salamanca). 1964ean jaioa. 1996an atxilotua. Eboluzio luzeko Miopia Magnoa. Eskuineko begiko erretina hemorragia, Ikusmen zorroztasunaren galera, ezkerreko begiko afaquia.

Jesus Mª MENDINUETA FLORES (Arbizu) - ESPETXEA: Zuera (Zaragoza). 1968an jaioa. 1991ean atxilotua. Gaixotasun erreumatikoa, afektazio sistemikoarekin (HLA-B27 +: Espondilitis ankilopoetikoa). Hori dela eta, aurrealdeko uveitisa . Bi disko-eten (lepoaldean eta gerrialdean, lepoko mina eta ziatikarekin) . Sinupatia aldi errepikariak.

Aitzol GOGORZA OTAEGI (Orereta) - ESPETXEA: Basauri. 1975ean jaioa. 1999an atxilotua. Nahaste obsesibo konpultsiboa. Medikatua.

Jose Miguel ETXEANDIA MEABE (Larrabetzu) - ESPETXEA: Topas (Salamanca). 1960an jaioa. 2003an atxilotua. Nahaste obsesibo konpultsiboa, Hepatitis C.

BIZI OSORAKO ESPETXE ZIGORRA

Bizi osorako espetxe zigorra presoaren bizitza osoa irauten duen zigorra da; hala ere, 20 urtetik gorako zigorrak izendatzeko ere erabiltzen da, iraupen honetako zigorrek ondorio fisiko eta sikologiko latzak eragiten dituztelako, eta hortaz, giza eskubideen ikuspegitik onartezinak direlako. Euskal preso politikoen kasuan zifra nahiko kezkagarria da 20 urtetik gora espetxean daramaten presoen kopurua. Espainiako eta Frantziako gobernuek trikimailu eta baldintzez betetako lege bat aplikatzen diete gure senide eta lagunei, eta honela bizi osorako espetxe zigorrera kondenatzen dituzte.

Gainera, Frantzian bizi osorako espetxealdia legeztatua dago. Frantzian 15 urte ("sureté" deitzen duten kontzeptuaren arabera 17 eta baita 21 urteko espetxealdia ere erabiltzen dute) pasa arte ezin da baldintzapeko askatasunik eskatu. Hala ere, euskal preso politikoen kasuan kaleratzeko eskaerak ukatuak izaten dira, eta epaileek baldintzapeko askatasunean kaleratzeko zehazten duten denbora geroz eta luzeagoa da. Bizi oso--osoa espetxean igaro dezaketelarik. Gaur egun badaude 22 urte espetxean daramatzaten euskal preso politikoak: Ion Kepa Parot, Jakes Esnal eta Frederic Haranburu.

Espainian, 197/2006 doktrina aplikatzen diete gure senide eta lagunei espetxealdiak luzatzeko. Gainera, gehienetan irteera dataren egunean bertan 197/2006 doktrina aplikatu zaiela jakinarazten die presoei. Honek presoengan eta senideongan duen ondorio sikologikoa benetan latza izaten delarik. Azken hilabete honetan beste bost euskal presori luzatu diete kondena, 197/2006 doktrina aplikatuz: Asier Ormazabal Lizeaga (Hernani), Iñaki Zugadi Garcia (Barakaldo), Juan Jose Zubieta Zubeldia (Lekunberri), Josune Onaindia Susaeta (Barakaldo), Alberto Plazaola Andoaga (Oñati).

Hala ere, zorionez 197/2006 doktrina aplikatuta duen preso bat behintzat aske geratu da. Peio Etxeberria soraluzearra aske geratu da Auzitegi Konstituzionalak 197/2006 doktrinaren inguruan Etxeberriak jarritako helegitea onartu eta gero. Peio Etxeberria Lete 1989an espetxeratua izan zen. Irteera data 2006ko irailaren 10erako finkatuta bazuen ere, 197/2006 doktrina aplikatu zioten, eta zigorra 2019ra arte luzatu zioten.

Auzitegi Konstituzionalak martxoaren 29an jakinarazi zuen 197/2006 doktrina aplikatu zieten 47 euskal presoren babes helegiteak aztertu eta gero hartutako erabakia. Orduan 3 helegite onartu zituela, eta 19 atzera bota zituela jakinarazi zuen. Beste hiru helegite ez zituela aztertuko eta beste 22 helegite tramitera onartu zituela ere adierazi zuen. Orain beste helegite baten inguruan hartutako erabakiaren berri eman dute, eta hau onartu duenez Peio Etxeberria kalean da jada.

Martxoan onartu zituzten hiru helegiteak honako preso hauenak izan ziren: Jose Ignacio Gaztañaga Bidaurreta, Juan Mari Igarataundi Peñagarikano eta Jose Mari Perez Txuri.

Jada 83 euskal preso politikori aplikatu diete 197/2006 doktrina; eta hauetatik 66 presok espetxean jarraitzen dute bahituta zigorra betetzen. Jarraian 197/2006 doktrina aplikatuta duten presoen zerrenda:

ESPETXEAN DOKTRINAREN ZIGORRA BETETZEN: 55

1. OSCAR ABAD PALACIOS (Basauri. Topas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010eko abenduaren 31rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021era arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

2. JON AGINAGALDE URRESTARAZU (Donostia. Granada): 1984ean espetxeratua. Irteera data 2010eko uztailaren 4rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2014ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

3. IÑIGO AKAITURRI IRAZABAL (Zornotza. A Lama): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010ko apirilaren 15erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2012ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

4. JUAN CARLOS ARRUTI AIZPITARTE (Azpeitia. Cordoba): 1989an espetxeratua. Irteera data 2009ko martxoaren 5erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

5. JOSEBA ARTOLA IBARRETXE (Bilbo. Daroca): 1986an espetxeratua. Irteera data 2006ko maiatzaren 18rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

6. LUIS MARI AZKARGORTA BELATEGI (Bergara. Zuera): 1988an espetxeratua. Irteera data 2007ko urriaren 8rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2018ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

7. SANTOS BERGANZA ZENDEGI (Amurrio. Villena): 1989an espetxeratua. Irteera data 2011ko ekainaren 15erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

8. JOSE ANGEL BIGURI CAMINO (Menagarai. Martutene): 1989an espetxeratua. Irteera data 2010eko ekainaren 9rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

9. JESUS BOLLADA ALVAREZ (Barakaldo. Albocasser): 1987an espetxeratua. Irteera data 2006ko maiatzaren 20rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

10. FERNANDO DEL OLMO VEGA (Bilbo. Almeria): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2012ko otsailerako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2020ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

11. INES DEL RIO PRADA (Tafalla. Curtis): 1987an espetxeratua. Irteera data 2008ko uztailaren 5erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

12. JUAN IGNACIO DELGADO GOÑI (Legazpi. Topas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2012ko otsailaren 19rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2012ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

13. JOSU DIAZ DE HEREDIA RUIZ DE ARBULU (Gasteiz. Topas): 1986ean espetxeratua. Irteera data 2009ko urriaren 15erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

14. FERNANDO DIEZ TORRE (Bilbo. Villabona): 1992an espetxeratua. Irteera data 2011ko maiatzaren 30erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

15. IÑAKI ERRO ZAZU (Iruñea. Almeria): 1987an espetxeratua. Irteera data 2010eko maiatzaren 16rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

16. JOSE ETXEBERRIA PASCUAL (Donostia. Daroca): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010eko martxoaren 26rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

17. ELIAS FERNANDEZ CASTAÑARES (Bermeo. Villabona): 1986an espetxeratua. Irteera data 2011ko maiatzaren 27rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

18. IÑAKI FERNANDEZ DE LARRINOA PEREZ DE LUKO (Gasteiz. Puerto I): 1989an espetxeratua. Irteera data 2008ko urrirako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

19. NICOLAS FRANCISCO RODRIGUEZ (Lasarte. Herrera de la Mancha): 1987an espetxeratua. Irteera data 2009ko maiatzaren 26rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

20. JUAN MARI GABIRONDO AGOTE (Itziar. A Lama): 1986an espetxeratua. Irteera data 2007ko abenduaren 1erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

21. ISIDRO GARALDE BEDIALAUNETA (Ondarroa. Puerto I): 1985ean Frantzian espetxeratua, 7 urteko zigorrarekin. 1990an aske utzi zuten eta, urte berean, espetxeratua eta espetxeratua berriro Frantzian. 1992ean Espainiara estraditatua. 2010ko otsailaren 2rako zuen irteera data, baina 2009ko abenduan, Entzutegi Nazional espainiarreko fiskaltzak 197/2006 doktrina aplikatzea eskatzen du. Irteera data 2020ean utzi dute. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ez du tramitera onartu.

22. XABIER GOLDARAZ ALDAIA (Mugiro. Zuera): 1992an espetxeratua. Irteera data 2011ko irailaren 17rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

23. PATXI GOMEZ LOPEZ (Ortuella. Basauri): 1989an espetxeratua: Auzitegi Gorenako 197/2006 sententziaren irizpidea aplikatuz, Patxi Gomez 2018rarte ez askatzea erabaki du Espainiako Auzitegi Nazionalak. 2006ko ekainaren 14ean askatu behar zuten Patxi, eta kaleratze data 2018ko irailaren 19ra atzeratu diote, 30 urteko zigorra osorik bete arte. 2009-04-29an kaleratu zuten, kondena 20 urtetan ezarriz. 2009ko abenduan, ebazpen horren aurka, Auzitegi Gorenak 30 urtetan ezarri zion zigorra, beste 10 urtez kondena luzatuz. 2012ko otsailaren 9an berriro atxilotzen dute geratzen zaizkion urteak betetzeko. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

24. RAUL IBAÑEZ DIEZ (Basauri. Dueñas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010eko urriaren 8rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

25. JUAN JOSE LEGORBURU GEREDIAGA (Zornotza. Castelló II): 1986ean espetxeratua. Irteera data 2009ko apirilaren 2rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

26. GOTZONE LOPEZ DE LUZURIAGA FERNANDEZ (Agurain. Martutene): 1989an espetxeratua. Irteera data 2010eko abuztuaren 11rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

27. ANTXON LOPEZ RUIZ (Elorrio. Puerto I): 1987an espetxeratua. Irteera data 2006ko uztailaren 24rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

28. FRANCISCO LUJANBIO GALDEANO (Hernani. Herrera de la Mancha): 1984ean espetxeratua. Irteera data 2008ko otsailaren 17rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2014ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

29. JOSE RAMON MARTINEZ DE LA FUENTE INTXAURREGI (Gasteiz. Logroño): 1985an espetxeratua. Irteera data 2009ko urtarrilaren 1erako bazuen ere, 197/06 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2020ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

30. JABI MARTINEZ IZAGIRRE (Usansolo. Jaen): 1992ean espetxeratua. Irteera data 2010eko irailaren 22rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. zigorra 2022ko Maiatzaren 5ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

31. ITZIAR MARTINEZ SUSTATXA (Galdakao. Topas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2009ko ekainaren 4erako zuen, baina 197/2006 doktrina aplikatu zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

32. JESUS MARI MENDINUETA FLORES (Arbizu. Zuera): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2011ko Maiatzaren 4rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

33. INMACULADA NOBLE GOIKOETXEA (Hernani. Algeciras): 1987an espetxeratua. Irteera data 2008ko azaroaren 8rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

34. PEIO ODRIOZOLA AGIRRE (Tolosa. Zuera): 1988ean espetxeratua. Irteera data 2008-07-02an zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2018ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

35. IÑAKI OROTEGI OTXANDORENA (Lasarte. Zuera): 1986ean espetxeratua. Irteera data 2008ko abenduak 17an zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

36. IMMA PACHO MARTIN (Bilbo. Malaga): 1991ean espetxeratua. irteera data 2008-03-11rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

37. JUAN MANUEL PIRIZ LOPEZ (Portugalete. Algeciras): 1984an espetxeratua. Irteera data 2009ko Martxoan zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2014ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

38. IÑAKI PUJANA ALBERDI (Otxandio. Villena): 1987an espetxeratua. Irteera 2009ko Otsailaren 23rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

39. KEPA REZABAL ZURUTUZA (Lasarte-Monterroso): 1987an espetxeratua. Irteera 2006ko abenduren 30erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

40. MAITANE SAGASTUME ARRIETA (Donostia. Curtis): 1991an espetxeratua. Irteera 2009ko Uztailaren 26rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

41. JOKIN SANCHO BIURRUN (Iruñea. Zuera): 1989an espetxeratua. Irteera 2009ko Abenduaren 8rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

42. KEPA SOLANA ARRONDO (Legazpi. Bonxe): 1991an espetxeratua. Irteera 2009ko Urriaren 10ean zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

43. TXOMIN TROITIÑO ARRANZ (Donostia. Curtis): 1987an espetxeratua. Irteera 2006ko maiatzaren 5erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

44. MITXEL TURRIENTES RAMIREZ (Lasarte. Herrera de la Mancha): 1986ean espetxeratua. Irteera 2009ko apirilaren 10rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote.

45. JOKIN URAIN LARRAÑAGA (Mendaro. Herrera de la Mancha): 1986ean espetxeratua. Irteera 2009ko abuztuaren 29rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016 ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

46. IÑAKI URDIAIN ZIRIZA (Barañain. Valencia III): 1989ean espetxeratua. Irteera 2009ko Urriaren 9an zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

47. JON ANDER URKIZU ORMAZABAL (Pasai San Pedro-Teruel): 1986an espetxeratua: irteera 2007ko uztailaren 22rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

48. MARITXU UZKUDUN ETXENAGUSIA (Errezil. Granada): 1991ean espetxeratua. Irteera 2009ko abuztuaren 27rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

49. JOSE FELIX ZABARTE JAINAGA (Elorrio. Puerto III): 1985an espetxeratua. Irteera 2008ko apirilaren 11rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2015ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

50. MARIO ARTOLA MENDIBE (Donostia. Daroca): 1992an espetxeratua. Irteera data 2012ko apirilaren 17rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote.

51. GONZALO RODRIGUEZ CORDERO (Ezkio-Itxaso. Herrera de la Mancha): 1993ean espetxeratua. Irteera data 2013ko uztailaren 11rako du, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2023ra arte luzatu diote.

52. IÑAKI ZUGADI GARCIA (Barakaldo. Murcia II): 1992an espetxeratua. Irteera data 2012ko apirilaren 30erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote.

53. JUAN JOSE ZUBIETA ZUBELDIA (Lekunberri. Monterroso): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2012ko apirilaren 30erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote.

54. JOSUNE ONAINDIA SUSAETA (Barakaldo. Murcia II): 1992an espetxeratua. Irteera data 2012ko ekainaren 9rako zuen, baina urte bereko maiatzean 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote.

55. ALBERTO PLAZAOLA ANDOAGA (Oñati. Curtis): 1990ean espetxeratua. Irteera data 2016ko azaroaren 26rako zuen, baina 2012an 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2026ra arte luzatu diote.

DOKTRINA EZARRITA irteera finkatu aurretik: 11

1. JOSU AMANTES ARNAIZ (Bilbo. Bonxe): 1992an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak tramitera onartu zuen.

2. IÑAKI ARAKAMA MENDIA (Gasteiz. Sevilla II): 1997an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

3. SANTIAGO ARROZPIDE SARASOLA (Lasarte. Zuera): 1987an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

4. JOSE MARIA BERISTAIN URBIETA (Itziar. Puerto III): 1989an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

5. OSKAR CADENAS LORENTE (Donostia. Murcia II): 1996an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

6. JORGE GONZALEZ ENDEMAÑO (Portugalete. Mansilla): 1995ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

7. MANU GONZALEZ RODRIGUEZ (Laudio. Sevilla II): 1989an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

8. UNAI PAROT NAVARRO (Baiona. Puerto III): 1990ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

9. LURDES TXURRUKA MADINABEITIA (Soraluze. Huelva): 1994ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

10. JOSE JAVIER ZABALETA ELOSEGI (Hernani. Zuera): 1990ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

11. ASIER ORMAZABAL LIZEAGA (Hernani. Teruel): 1997ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Irteera datarik ez diote finkatu.

KALEAN (Doktrina ezarrita baina Doktrinaren zigorra bete gabe): 4

1. ANDER MITXELENA (Oiartzun): 2001tik baldintzapeko askatasunean dago. 2008ko Otsailaren 25ean bukatzen zuten zigorra, baina 197/2006 Doktrina aplikatu zioten 2014 arte.

2. BAUTISTA BARANDALLA IRIARTE (Iruñea): 1990ean espetxeratua. Irteera data 2009-06-30rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2020ra arte luzatu diote. Bere gaixotasuna dela eta 2009an kaleratu zuten, kontrol neurriekin etxean. 2012an Epaitegi Konstituzionalak tramitera onartu zuen.

3. INAXIO MENDIBURU ITURRAIN (Oiartzun): 1984ean espetxeratua. 2014ko ekainera arte luzatu zioten zigorra. 2009Ko maiatzean 197/2006 Doktrina aplikatu zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak tramitera onartu zuen.

4. ANTTON TROITIÑO ARRANZ (Donostia): 1987an espetxeratua. Irteera 2011-02-04rako zuen. Baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu zioten.

KALEAN (Doktrinaren zigorra beteta): 13

1. KANDIDO ZUBIKARAI BADIOLA (Ondarroa): 1989an espetxeratua. 2006ko urriaren 26an askatu behar zuten , baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zioten.

2. JOSE MARIA SAGARDUI MOJA (Zornotza): 1980ean espetxeratua. Irteera 2009ko abuztuaren 20rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zioten.

3. JON AGIRRE AGIRIANO (Aramaio): 1981an espetxeratua. Irteera 2006ko urriaren 28rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arterte luzatu zioten.

4. JUAN CARLOS PEREZ OJUEL (Iruñea): 1990an espetxeratua. Irteera data 2008-04-16rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2009ko abuztuaren 19ra arte luzatu zioten.

5. FERNANDO ETXEGARAI GAZTEARENA (Plentzia): 1987an espetxeratua. 2008 urtarrilaren 43ean kaleratua izan zen, baina urte bereko apirilean berriro atxilotu zuten zigorra 25 urte arte luzatuz. Urte bereko maiatzean berriz, epaileak 20 urtetan finkatzen du bere aurkako zigorra, eta kalera atera zuten.

6. ANTXON GARCIA DEL MOLINO (Ordizia): irteera 2010eko abuztuarako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zitoen.

7. TXERRA MARTINEZ GARCIA (Basauri): 1991an espetxeratua. Irteera 2006ko abuztuaren 24rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zioten.

8. ESTANIS LOPEZ AGIRIANO (Oiartzun): 1986an atxilotua. 2011ko maiatzaren 10ean kaleratu zuten.

9. ANDER ERRANDONEA ARRUTI (Oiartzun): 1986an atxilotua. 2011ko maiatzaren 10ean kaleratu zuten.

10. JUAN MARIA IGARATAUNDI PEÑAGARIKANO (Zestoa): 1987an atxilotua. Irteera data 2009rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017-06-06 arte luzatu zioten, baina Epaitegi Konstituzionalak 2012an, bere kasuan Doktrinaren etenduraz baiezkoa erabaki zuen, eta kaleratu zuten.

11. JOSE IGNACIO GAZTAÑAGA BIDAURRETA (Arrasate): 1988an espetxeratua. Irteera 2006ko martxoaren 29rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2018ra arte luzatu zioten, baina Epaitegi Konstituzionalak 2012an, bere kasuan Doktrinaren etenduraz baiezkoa erabaki zuen, eta kaleratu zuten.

12. JOSE MARI PEREZ DIAZ (Zarautz): 1987an espetxeratua. Irteera 2008ko abenduaren 15erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu zioten, baina Epaitegi Konstituzionalak 2012an, bere kasuan Doktrinaren etenduraz baiezkoa erabaki zuen, eta kaleratu zuten.

13. PEIO ETXEBERRIA LETE (Soraluze): 1989an espetxeratua. Irteera data 2006ko irailaren 10erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu zioten. Epaitegi Konstituzionalak 2012an, bere kasuan Doktrinaren etenduraz baiezkoa erabaki zuen, eta kaleratua izan da.

3. ZIGORRAREN 2/3 ETA 3/4 BETETA DITUZTEN PRESOAK

Egun 169 euskal preso politikok zigorraren 2/3ak edo 3/4ak beteta izateagatik baldintzapeko askatasunari esker kalean beharko lukete, eta hala ere espetxeraturik mantentzen dituzte. Beste behin Euskal Preso Politikoei salbuespeneko neurriak ezartzen zaizkiela ikus daiteke. 169 pertsonek urteak daramatzate espetxean eta zigorraren 2/3 eta 3/4ak beteta baldintzapeko askatasunean beharko lukete, baina espetxean jarraitzen dute. Hona hemen aske beharko luketen presoen zerrenda:

ABAD PALACIOS OSKAR
ABAD SAN PEDRO ENDIKA
AGIRRE LETE JUAN LUIS
ALMARAZ LARRAÑAGA AGUSTIN
ALONSO ALVAREZ RAUL
ALONSO CURIECES ANUNTZI
ALONSO RUBIO IÑAKI
APARICIO BENITO JON KOLDO
APEZTEGIA JAKA JOXE KARLOS
ARANBURU MUGURUZA XABIER
ARISTI ETXAIDE PATXI
ARKAUZ ARANA JOSU
ARREGI ERROSTARBE JOSEBA
ARRIAGA ARRUABARRENA RUFINO
ARRIETA ISMAEL
ARROZPIDE SARASOLA SANTIAGO
ARTOLA MENDIBE MARIO
ASENSIO MILLAN PAUL
ASKASIBAR GARITANO MIKEL
BALANZATEGI AGIRRE XABIER
BALERDI IBARGUREN XABIER
BALERDI ITURRALDE JUAN CARLOS
BEASKOA RODRIGEZ JON
BEAUMONT BARBERENA JOSU
BELLON BLANCO ARKAITZ
BELOKI RESA ELENA
BENAITO VILLAGARCIA MIGULE ANGEL
BERISTAIN URBIETA JOSE MARIA
BERISTAIN URIZARBARRENA IKER
BETOLAZA VILAGRASA GORKA
BILBAO BEASKOETXEA IÑAKI
CABELLO PEREZ ANDONI
CADENAS LORENTE OSKAR
CAÑAS CARTON IÑAKI
CASTRO SARRIEGI ALFONSO
DORRONSORO MALAXETXEBARRIA JOSE MARIA
EGIGUREN ENBEITIA OLATZ
ERNAGA ESNOZ JOSEPA
ERRAZTI ELORZA JOKIN
ESNAL JUANTXU
ESTONBA ITURRIZA ARATZ
ETXEANDIA MEABE JOSE MIGEL
ETXEBARRIA SIMARRO LEIRE
ETXEBARRIA MARTIN IÑAKI
ETXEGARAI MENDIGUREN MARTIN
FAGOAGA IGANTZI IÑAKI
FERNANDEZ BERNALES JULEN
FERNANDEZ CASTAÑARES ELIAS
GABIOLA GOIOGANA ANDONI
GALARZA QUIRCE LUIS ANGEL
GAÑAN RAMIRO GAIZKA
GARAIZAR SAN MARTIN NEREA
GARCIA MIJANGOS JOSE
GARCIA RAZKIN SERGIO
GARCIA SERTUTXA GORKA
GOIENETXE ALONSO IÑAKI
GOLDARAZ ALDAIA XABIER
GOMEZ LARRAÑAGA ARATZ

GONZALEZ RODRIGUEZ MANUEL
GONZALO CASAL IÑAKI
GRAMONT DABID
GUEMES OIARBIDE ITXASO
GUNDIN MAGUREGI PATXI
HIDALGO LERTXUNDI AIMAR
IPARRAGIRRE ARRETXEA IMANOL
IRASTORZA OTEGI AINHOA
JIMENEZ MARTIN MIKEL
JUARISTI ARRIETA XABIN
CORTA CARRION MIKEL
LARRINAGA MARTIN JULEN
LARRINAGA RODRIGUEZ ASIER
LASA MITXELENA JUAN LORENZO
LEGAZ IRURETA ARMANDO
LESENDE ALDEKOA TXOMIN
LIGUERZANA AJURIAGERRA AITOR
LOIZAGA LOINAZ IÑAKI
LOPEZ DE ABETXUKO LIKINIANO JOSE RAMON
MAJARENAS IBARRETA SARA
MARKEZ DEL FRESNO KEPA
MARTINEZ IZAGIRRE JABIER
MARTINEZ PEREZ LEIRE
MUJIKA GARMENDIA FRANCISKO
OIARTZABAL UBIERNA ANARTZ
OLAIZ RODRIGUEZ JORJE
OLANO OLANO JUAN MARIA
ONAINDIA SUSAETA JOSUNE
ORMAZABAL GAZTAÑAGA JON MARKEL
OTAZUA URRESTI IÑIGO
PEREZ DE ANUNCITA URKIJO EDUARDO PABLO
PLAZAOLA ANDOAGA ALBERTO
PRIETO JURADO SEBASTIAN
RODRIGUEZ CORDERO GONZALO
ROJO GONZALEZ JUAN RAMON
RUBENACH ROIZ GERMAN
RUIZ JASO ZIGOR
SADABA MERINO FRANCISCO JAVIER
SAEZ ARRIETA ARKAITZ
SAGARDOI LANA XABIER
SALEGI GARCIA OROITZ
SAN EPIFANIO SAN PEDRO FELIPE
SOLA TORRES JOSE DOMINGO
TAPIA ZULAIKA ASIER
TERRONES ARRETE JAGOBA
TOBALINA RODRIGUEZ JUAN
TODA IGLESIA TERESA
TXIMENO INZA XABIER
TXURRUKA MADINBEITIA LURDES
UGALDE ZUBIRI ANDONI
UGARTE VILLAR XABIER
URIBE NAVARRO RAMON
URIZAR DE PAZ GERMAN
URIZAR MURGOITIO JOSE GABRIEL
URRA GURIDI KEPA
VIRUMBRALES AMENABAR ASIER
ZABALA ERASUN GABRIEL
ZABARTE ARREGI JESUS MARI
ZARRABE ELKOROIBIDE MIKEL
ZELARAIN ERRAZTI JULEN
ZELARAIN OIARTZABAL PEIO
ZIGANDA SARRATEA JOSU
ZUBIA URRUTIA IKER
ZUBIETA ZUBELDIA JUAN JOSE
ZUBIZARRETA BALBOA KEPA
ZUGADI GARCIA IÑAKI
ZULAIKA AMUTXASTEGI GORKA

(***2012an gehitutakoak)***

ARREGI IMAZ XABIER
ASKASIBAR BARRUTIA BIXENTE
BEROIZ ZUBIZARRETA ANDONI
BRAVO MAESTROJUAN JOSU
COLOMA UGARTEMENDIA ASIER
ESKISABEL BARANDIARAN ANITZ
ESPARZA ORTEGA JOSEBA
HERNAEZ BOLINAGA AILANDE
GANDIAGA IBARZABAL ESTEBE
GAZTELU OTXANDORENA JOSE MIGUEL
GONZALEZ PAVON JOSEBA
IBARRA IZURIETA BIGARREN
LEJARZEGI OLABARRIETA ENDIKA
OLARRA AGIRIANO JOXE MARI
OSTOLAZA IKARAN ENEKO
PASCUAL MUNETA GARIKOITZ
SAENZ OLARRA BALBINO
SALUTREGI MENTXAKA JABIER
TRENOR DICENTA KARLOS
VARGAS OLASOLO MIKEL
ZUBIMENDI IZAZA ARAITZ
ZENARRUZABEITIA IRUGUENPAGATE ZALOA

ZALAKAIN GARAIKOETXEA JESUS MARIA
ZUBIAGA LAZKANO XEBER

ESTATU FRANTSESA

FREDERIK HARANBURU
INIGO ELIZEGI
JACKES ESNAL
JUAN CARLOS ESTEVEZ PAZ
AGUS FIGAL
MAITE JUARROS
JON KIRRU OTXOANTESANA
JON PAROT
IÑAKI REGO
RAMUNTXO SAGARZAZU.
BEÑAT SANSEBASTIAN.
PEIO ALCANTARILLA
PEIO HIRIGOIEN
MARINA BERNADO BONADA
MIKEL ALMANDOZ
MATTIN OLZOMENDI.
GALDER CORNAGO
ITXASO LEGORBURU
IBAI SUESKUN
JEAN MARIE SAINT PEE

4.

GERTAERA LARRIAK

Isolamendua eta bakartzea

Bakartze edo isolamenduaren aplikazio zorrotza euskal preso politikoen bereizgarri bat da. Isolamendua edo bakartzea egoera oso zehatzetara zuzendutako neurria bada ere, espetxe arautegian (zigor puntual gisako neurritzat hartzen dena), gure senide eta lagunen kasuan ohiko edota behin-betiko neurri gisa aplikatzen da. Izan ere, ez dute zertan espetxe arautegia puskatu beharrik zigor mota hau jasotzeko. Are gehiago, ohikoa bilakatu da euskal presoak bata besteengandik bakartzea bai espetxe zein modulutan. Jakina, ezaguna da bakartze luzeak nolako eragina duen pertsonarengan eta are gehiago kasu hauetan, non bakartzea aste, hilabete edo urteetan luzatzen den.

Esan bezala, euskal presoen kasuan isolamendua edo mitarda maiz ezartzen den zigor bat da. Baina zenbait kasutan presoak agian isolamenduko moduluan egon ez arren bakarrik egoten dira, hau da, beste kiderik edo euskal preso politikorik gabe egoten dira, eta kasu hauetan bakartuak daudela esaten da. Bereziki larria da Txus Martinen egoera. Berak duen gaixotasun sikologikoagatik egokiena litzateke beste kideren batekin egotea, eta hala ere, nahiz eta ez dagoen bakarrik, bakarturik dute Zaballako espetxean. Hona hemen momentu honetan Espainiako eta Frantziako espetxeetan bakarturik dauden preso politikoen zerrenda:

Euskal Herria
Txus Martin (Zaballa)
Leire Martinez (Zaballa)

Espainiar estatua
Egoitz Garmendia (Alcala. Cumplimiento)
Oihane Bakedano (Jaen)

Frantziar estatua
Naia Lacroix (Gradignan)
Julen Eizagirre (Joux la Ville)
Marian Aramendi (Joux la Ville)
Jean Marie Saint Pee (Mont de Marsan)
Ibai Peña (Muret Seysses)
Mikel Almandoz (Tarascon)
Juan Carlos Estevez (Toulon)

Puerto III-ko eta Gradignango espetxean isolamenduan eta bakartuak dauden presoen egoera salatzeko hainbat ekimen burutzen ari dira:

Puerto III

Puerto III espetxean aurkitzen diren euskal preso politikoak borrokaldia burutzen ari dira, espetxe horretan isolamenduan dauden Xabier Garcia Gaztelu eta Ibai Beobide isolamendutik atera eta modulura eraman ditzaten. Horretarako ostiralero janariaren bandejari uko egiten diote Puerto III espetxeko euskal preso politikoek. Eta isolamenduan aurkitzen diren bi presoek baraualdia ere burutu zuten astelehen eta ostiral batean.

Espetxeko zuzendari berriak Garcia eta Beobide isolamendutik aterako dituztela esan diete presoei, baina, hori noiz gertatuko den ez diete zehaztu.

Gradignan

Bordeaux-Gradignan espetxean aurkitzen diren Naia Lacroix eta Zuhaitz Errasti presoek gose greba bat burutu dute, Naia Lacroixen bakartze egoera salatzeko. Naia Lacroix presoak maiatzaren 14an hasi zuen gose greba eta Zuhaitz Errastik maiatzaren 16an (mitardetik ateratakoan). Naia Lacroix eta Zuhaitz Errasti egarri greban hasteko prest zeuden lehenaren egoera aldatzen ez bazen. Baina, azkenean maiatzaren 21ean utzi zuten gose greba Naiari beste espetxe batera mugituko zutela jakinarazi ziotelako.

Naia Lacroixi elkartasuna adierazteko Fresneseko, Villepinteko, Lannemezaneko eta La Santeko espetxeetan dauden euskal preso politikoak baraualdiak burutu zituzten. Fresnesen txandaka egiten dute baraualdia, lau egunetako barauak egiten dituzte txandaka: modulu batek, dibisio batek... Villepinten, berriz, hiru eguneko txandakako baraua egiten ari dira Iñigo Sancho, Borja Gutierrez eta Joseba Fernandez presoak. Lannemezan espetxekoek maiatzaren 21etik bazkariko bandejari uko egiten diote.

Eraso fisikoak

Liher Rodrigez, preso lekeitiarra, Soto del Real espetxeko isolamendu moduluan aurkitzen zen, duela gutxi arte. Apirilaren 18an, gauetan presoei egiten dieten zenbaketan funtzionarioek Liher Rodrigezi zutitzeko esan zieten, eta hau ukatu egin zen. Izan ere, ez da beharrezkoa zutitzea presoa ikusteko moduan badago. Orduan, zortzi funtzionario sartu zitzaizkion ziegan eta kolpeka hasi zitzaizkion; ukabilarekin jotzen zuten, bultzadak ematen zizkioten... Jipoiaren une batean, pasillora atera zuten eta eskuak atzean lotu zizkioten, min handia emanez. Ondoren, funtzionarioetako batek burua eutsi eta hormaren kontra jo zion, zorabiatu zen arte.

Rodrigez jipoitu zutenean, zigortuta 72. artikulua aplikatu zioten eta ezin izan zuen etxera deitu. Larunbat horretan, apirilaren 21ean, bere gurasoak Soto del Realera joan ziren semearekin bisita familiarra zutelako. Hara iristean, ordea, espetxez aldatu zutela esan zieten. Gerora jakin ahal izan zuten apirilaren 23tik Ocaña I espetxean aurkitzen dela orain.

Soto del Real espetxean aurkitzen diren euskal preso politikoek hiru egunetako baraualdia burutu zuten jipoi hau salatzeko. Eta beste espetxe askotan ere mota ezberdinetako ekimenak burutu dira jipoia salatzeko.

Zoritxarrez Soto del Realeko isolamenduko moduluetan ohikoak dira horrelako gertaerak. Isolamenduko modualuan irainak, probokazioak eta mehatxuak etengabe errepikatzen dira. Eta abuztuan Aitzol Gogorza gaixo larriak jipoia jaso zuen, eta gerora ere ere beste euskal preso politiko batek hainbat bultzakada ere jaso zituen.

Istripuak

Apirileko azken asteburuan sakabanaketaren ondorioz euskal preso politikoen senide eta lagunek hiru istripu izan zituzten. Iñaki Arakama, Oskar Calabozo, Gorka Vidal, Iñaki Alonso, Txetxu Barrios eta Iñaki Beaumont presoen bederatzi senide eta lagun izan ziren istripuak jasan dituztenak. Eta asteburu horretan bertan, Eider Perez presoaren lagunei Cordobara bidean zihoazela kotxeko gurpilaren lehertu zitzaien, baina zorionez kotxearen kontrola ez galtzea lortu zuten, eta onik atera ziren. Beste hiru egoeretan, ordea, ez zen horrelakorik gertatu:

Oihana Belokik, Txetxu Barrios Atarrabiako presoaren lagunak, eta Richard Etxeberriak, Iñaki Beaumont Iruñeako presoaren osabak auto istripua izan zuten apirilaren 28an, 13:00ak inguruan Granadako Albolote espetxean bisita bat burutu eta etxera abiatu zirenean. Espetxetik gertu, bidegurutze batean autoaren kontrola galdu eta buelta bat eman ondoren olibondo baten aurka joan ziren. Autoaren kontrola galtzearen arrazoia eguraldia izan zen, errepidea bustita baitzegoen. Kotxean zihoazen bi lagunek ez zuten kalte fisikorik izan, baina autoak kalte handiak izan zituen.

Kordobako espetxean aurkitzen diren Oscar Calabozo (Trapaga) eta Gorka Vidal (Zaratamo) presoen lagun banak, eta Iñaki Alonso (Portugalete) presoaren arrebak istripua izan zuten apirilaren 29an Bilbo ondoko A8 errepidean. Ezbeharra goizeko 3.30etan izan zen. Kotxearen kontrola galdu, biraka hasi eta errepideko erdibidearen aurka jo dute senide eta lagunek. Ondorioz, lepoan eta buruan kolpeak jaso zituzten hiru lagunek eta kotxeak kolpe handia zuen atzealdean. Istripua izan ostean, goizeko 4.30etan senide eta lagunak Gurutzetako ospitalean izan ziren froga egiteko, eta 7.30etan alta jaso zuten. Kolpeen ondorioz hirurek lepokoa izan zuten eta Alonsoren arrebak traumatismo kraneo-enzefaliko arina.

Valdemoroko espetxean aurkitzen den Iñaki Arakama preso gasteiztarraren lau senidek auto istripu bat izan zuten apirilaren 29an bisitara zihoazela. Bidegurutze batean autoaren kontrola galdu eta errepideko erdibitzailearen aurka jo zuten. Ezbeharra goizeko 09:00etan izan zen, San Martin de la Vega parean, Valdemorora bidean. Autoan zihoazen lau pertsonak ondo zeuden arren, kotxeak kalte handiak izan zituen; autoa bertan utzi behar izan zuten, eta alokairuko batekin egin behar izan zuten espetxerako bidaia eta baita bueltakoa ere.

Jada 2012. urtean sakabanaketa politikak zazpi istripu eragin ditu. Eta duela 23 urte martxan jarri zenetik 16 senide eta lagunek galdu dute bizia errepideetan eta ehunka izan dira pairatu behar izan ditugun istripuak. Zenbatu ezinak dira senide eta lagunok pairatu ditugun kalte fisiko, sikologiko eta ekonomikoak.

Ez dugu aitzakiarik eta baldintzarik onartzen. Hitzetatik ekintzetara pasa behar da. Ezin dugu gure bizitza asteburuoro arriskuan jartzen jarraitu. Sakabanaketa politika honek gure senide eta lagunengan eragin zuzena du, baina guk geuk ere kondena bikoitza jasotzen dugu sakabanaketaren ondorioz; asteburuoro asteburuoro 1300 kilometro inguru egiten ditugu gure senideak minutu gutxi batzuez ikusi ahal izateko. Euria edo elurra eginda ere, edota aste guztian zehar lanean aritu arren ostirala iritsi bezain laster, guretzat eta gure senide eta lagunentzat ezinbestekoak diren bidaiak egiteko martxan jartzen gara. Izan ere, guk argi dugu ez ditugula bakarrik utziko, eta gure bizitza arriskuan jarri arren asteburuoro jarraituko dugula. Baina, nahikoa da. Jada hamasei lagunek galdu dute bizia errepideetan, eta gutako edonor izan daiteke hurrengoa. Aitzakia merkeak alde batera utzi eta gure bizitzak politikan trukeko txanpon bezala ez erabiltzea exijitzen dugu. Euskal presoak Euskal Herriko espetxeetan egotea oinarrizko eskubide bat da, eta eskubideak pertsona orok berezkoak ditu eta beraz ezin dira xantaia egiteko erabili.

Senideek pairatzen dituzten miaketak

Hainbat espetxetan senideak eta lagunak miatzen jarraitzen dute bisitetara sartu aurretik, eta arrazoi honegatik senide eta lagun batzuk bisita gabe ere geratu behar izaten dugu. Senide eta lagunon aurka sortutako neurri hau lotsagarria da. Zenbaitetan presoarekin inongo kontaktu fisikorik egongo ez denean ere senideak miatzen dituzte.

Senide eta lagunei miaketak egiten jarraitzen dute: Herreran, Sorian, Valladoliden, Curtisen...

5. BESTELAKO GERTAERAK

Espainiar estatua

Albocasser
Harriet Iragirekin isolamenduan zegoen Patxi Markes Madrilera eraman dute, eta Julen Etxaniz eraman dute orain isolamendura. Gogoratu Albocasser espetxean dauden euskal preso politikoek zuzendariarekin hitzartuta dutela ez dela preso politikorik bakarrik egongo isolamenduko moduluan, eta Harriet Iragi isolamendura eraman zutenetik beste hainbat euskal preso politiko ere isolamendura eraman dituztela.

Burgos
Oier Urrutia gasteiztarra ospitalera eraman zuten takikardia batzuk zirela eta. Ospitalerako bidaia oso eskuburdinekin egin zuen.

Caceres II
Bertako euskal preso politikoek zuzendari gutunak igorri dizkiote, elkarrekin biltzeko aukera emateko eskaera eginez.

Cordoba
Hemendik aurrera bakoitzak bere ziegan bazkaldu beharko du; afalorduan, aldiz, denek batera jaten dute jantokian.

Estremera
Neskek ezin izan zuten deirik egin hiru egunetan, telefonoa izorratuta zegoelako.

Herrera de la Mancha
Guardia Zibilak espetxean barrena ibili ziren txakurrekin usaintzeko.

Huelva II
Duela gutxi arte eskulan gelara joateko eta noizean behin filma bat ikusteko zuten aukera kendu diete.

Navalcarnero
Navalcarneron bi hilabetez behin moduluz eta, beraz, kidez aldatzen dituzte. Espetxe guztietan moduluz aldatzen dituztenean, bisitaren eta aurrez aurreko bisiten ordutegiak eta egunak aldatzen dira senideentzat eta lagunentzat, eta honela oso zaila egiten zaie senide eta lagunei beste preso batzuen ingurukoekin koordinatzea bisitetara elkarrekin joateko.

Puerto I
Bisita eta aurrez aurreko bisita elkartzeko aukera berreskuratu dute; aukera hau orain dela urtebete kendu zieten.

Puerto III
Xabier Garcia Gazteluri eta Irantzu Gallastegiri ez zieten elkar deitzen utzi apirilean zehar. Bikote dira, eta deiak egiteko eta espetxe berean egoteko baimena dute. Xabier Puerto III-n dago eta Irantzu Almerian. Maiatzean berriz hasi dira deiak egiten.

Espetxeari 12 mediku badagozkio ere, bi mediku soilik dituzte eta beste bat praktiketan dagoena. 25 preso sartzen dira txanda bakoitzean, eta 25 horietan ez daudenak medikuaren bisitarik gabe gelditzen dira.

Denbora gutxian drogen ondorioz bi preso sozial hil direnez espetxe honetan, bisitetan senideak txakurrekin miatzen hasiko direla jakinarazi diete.

Senideei libro familiarra eskatzen hasi dira bisitetara joaten direnean. Oraingoz ez diete guztiei eskatzen. Maiatzean Aitor Agirrebarrenaren senideak bisita gabe geratu ziren, libro familiarra ez zutelako eman.

Sevilla II
Itxialdiak burutu dituzte presoek dituzten bizi baldintzak salatzeko: kide batzuk bi hilabetez egon dira ur berorik gabe.

Funtzionarioek oso jarrera oldarkorra dute.

Leku aldaketa batean Guardia Zibil bat oso harro joan zen bertan dagoen euskal preso politiko batengana zapatilak arakatzeko kentzeko esanaz. Presoak ezezkoa erantzundakoan, Guardia Zibilak bultzaka kendu zion. Ondoren ez zion janaria eta ura zeraman poltsa hartzen, eta gainera, partea jarri zioten espetxean.

Soto del Real
Guardia Zibilak leku aldaketetan, emakumeek barruko arropan gauzak ezkutatuta eramaten omen dituztenaren aitzakiarekin, kuleroak jaisteko eta bularretakoak igotzeko agintzen diete. Presoek ez badute egiten Guardia Zibilak berak egiten die. Hau preso sozial nahiz politikoekin egiten dute.

Topas
Azken aurrez aurreko bisitetan ez diete argazkiak sartzen utzi, lehen uzten zieten arren.

Valencia II
Martxoan, Eduardo Perez de Anuzita presoari txapela eramateagatik bakarrik, 72. artikulua aplikatu zioten eta bi egunetarako isolamendura eraman zuten. Orduan bi parte sartu zizkioten, eta maiatzaren azken astean 21ean isolamendura eraman zuten berriro ere, txapela jantzita eramateagatik bakarrik sartutako parteen ondorioz. Oraingoan hiru egun igaro ditu isolamenduan.

Frantziar estatua

Clairvaux
Aitor Kortazarri erresonantzia bat egiteko egin zuen eskaera ukatu diote.

Gradignan
Naia Lacroixek apirilaren 24an diziplina batzordea izan zuen. Maiatzaren 29 arte ezarri zioten zigorra bakartasuna salatzeko egindako plantoengatik eta biluzarazi zuten batean izandako arazoengatik; mitardean egon beharko du.

Espetxe honetan dauden mutilek ere komisioa izan zuten apirilaren 30ean, Naia Lacroixen egoera salatzeko egindako plantoengatik. Borrokaldiarekin jarraituz mitardean jarraitzen dute.

Lyon Corbas
Ez dute Euskal Preso Politikoen Kolektiboko mintzakideen elkarrizketa atera zen eguneko egunkaririk jaso, eta ezta ondorengo egunkaririk ere.

Muret Seysses
Ibai Peñak maiatzaren 12an zuen bisita bikoitza galdu zuen. Ez zioten bisita konfirmatu bisitaren egunera arte, eta egun horretan bertan funtzionario batek hamabost egunez ez zuela bisita bikoitzik izango esan zion.

Itziar Morenoren senideek bisita galdu zuten apirilaren 28an. Bisita galarazteko aitzakia bezala jarri zieten, zehaztutako orduan baino beranduago iritsi zirela. Itziar Moreno mitardean dago. Izan ere, espetxe honetan ezin da edariarekin atera patiora, eta Itziar morenok beste presoen sinadurak biltzeko idazki bat prestatu zuen egoera aldatu, eta patiora edariekin atera ahal izateko. Espetxeak idazkia egiteagatik hamar eguneko mitard aldira zigortu zuen. Mitardean dagoenean es da patio normalera ateratzen; patio oso txiki batera ateratzen da. Gainera, ez dauka harremanik beste presoekin eta ezin du espetxean burutzen diren aktibitateetara joan. Guzti honez gain, etengabe probokazioak jasaten ditu funtzionarioen aldetik.

Poitiers Vivonne
Gorka Azpitarte eta Saioa Sanchez mitardean daude; euren arteko komunikazioa dela eta borrokaldian daude.

Tarascon
Martxoaren amaieran, Mikel Almandozen hiru lagunek bisitaren ondoren, kanpora atera zirenean, argazki batzuk atera zituzten presoen banderolarekin. Zuzendaria eta funtzionario bat espetxearen kanpora atera eta argazkiak ezabatu zizkieten. Gero, polizia joan zen eta argazkirik ez zutela konprobatu arren, komisariara eraman zituzten, deklaratzera.

Villefranche sur Saône
Espetxe honetako egoera latza da bai preso politikoentzat eta baita preso sozialentzat ere. Tentsio giro jasangaitzean daude, eta dena debekatzen diete. Funtzionarioen jarrera ere oso erasokorra da.

Ruben Riberoren gurasoek arazoak izan zituzten bisitarekin maiatzaren 12an. Ruben Riberoren amari bisitara sartu ahal izateko pasa behar duten arkuan pasatzerakoan hiru aldiz soinua atera zion, eta bitartean Ribe-

roren aita arkutik pasa eta beste gela batera eraman zuten eta bisitara sartu zuten. Bitartean Riberoren ama beste bi aldiz pasarazi zuten arkutik eta berriro soinua atera zuen. Orduan, funtzionario batek modu oso desegokian barrutitik bidali zuen. Ruben Ribero eta bere aita oso kezkatuta zeuden bisitan , amak epilepsia duelako eta krisiak ematen dizkiolako. Ruben Riberok azalpenak eskatu zizkien funtzionarioei, eta hauek ama bisitaren bigarren zatira eramango zutela esan zieten arren, ez zuten eman.

Ibon Goieaskoetxearen koinatak ere arazoak izan zituen bisitara sartzeko arkua dela eta. Honi bisitaren bigarren zatian sartzen utzi zien arren.

Bisitekin izandako arazo hauek salatzeko maiatzaren 13an protestaldia burutu zuten Ruben Ribero eta Eneko Goieaskoetxeak.

Portugal

Monsato

Andoni Zengotitabengoak oso bizi baldintza gogorrak ditu. Isolamentuan dago, eta bakarrik ere badago, bera baita Portugalen dagoen euskal preso politiko bakarra. Gainera, senide eta lagunen bisitak jasotzeko ere zailtasun handiak izaten ditu, ez baitizkiote baimentzen.

6. ASKATASUNAK, ESPETXERATZEAK ETA LEKUALDATZEAK

Askatasunak

Gotzon Alcalde (Algorta), apirilaren 26an. 2006an atxilotu zuten Estatu frantsesean eta orain dela hilabete batzuk Estatu espainolera bidali zuten epaitzeko. Audientzia Nazionaleko epaileak aske utzi zuen bere aurkako epaiketaren ostean.

Urtzi Gainza (Bilbo), maiatzaren 9an. Epaiketako sententziaren zain atera dute kalera. 2006an atxilotu zuten Frantzian, 2011ko irailean estraditatu arte.

Peio Etxeberria (Soraluze), maiatzaren 24an. Auzitegi Konstituzionalak Etxeberriak 197/2006 doktrinaren aplikazioaren aurka jarritako helegitea onartu du, eta 23 urte espetxean igaro ostean kalera atera da.

Espetxeratzeak

Maiatzaren 4an Igor Cachorro (Barakaldo) atxilotu zuten, bi urteko espetxe zigorra betetzeko. Basaurin espetxeratua izan da.

Lekualdatzeak

DESTINU ALDAKETAK

Espainiar estatua
Aitziber Coello Onaindia (Durango): Frantziatik Soto del Real-era.
Ander Geresta Azurmendi (Gabiria): Frantziatik Soto del Real-era.
Liher Rodrigez (Bilbo): Soto del Real-etik Ocaña I-era.
Urko Labeaga (Sopela): Villabona-tik Murcia II-ra.
Ana Lizarralde (Bilbo): Jaen-etik Granada-ra.

Frantziar estatua
Alberto Lopez De LaCalle Gauna (Gasteiz): Espainiatik Fleury-ra.
Zigor Merodio Larraona (Bilbo): Fresnes-etik Saint Martin de Ré-ra.

DILIJENTZIAK

Espainiar estatua
Paul Asensio (Algorta): Villena-tik Zaballa-ra.
Asier Mardones (Bilbo): Valencia III-tik Valdemoro-ra.
Igor Martin Miño (Ondarru): Navalcarnero-tik Basauri-ra.

